

Giffto-waal och om det ädla qwinkönet intet är den förnämsta orsaken til de...

*1700-1829 81 Cbza Fo1. 1707
Haartman/Bergia Bange/Bergia*

National Library
of Sweden

Biffo = Baal

Och

Om det ädla **Q**winkönet intet är den förnämsta **Q**r
saken til den **Q**oo som finnes uti **Q**ifftermähl;

Stält under wijdare Ompröfwan:

Då

Den HögWällärde Herren

M. GABRIEL

M A N D R E A S

Med

Ehreborne och DygdEdle Jungfrun

S. MARGARETA

B E R G I A,

Samt

Ehrewyrdige och Högwällärde Herren

M. ANDREAS

B A N D R E A S

Med

Ehreborne och DygdEdle Jungfrun

S. SARA

B E R G I A,

Uti Hög-och Förnämt Folsk närwaro/ sin Heders- och Wignings-Dag
sijrade uti **U**B **S** Stad den 1 Octob. 1707.

Uf the Unge Contrahenters

Trosförbundne och tiensihörsamme Tienare.

Tryckt hos Jo. WAL.

N man skall Giffa sig ell' Ogiffit alltid gånge;
Ther täncker man uppå/ då man än Ogiffit går:
Men förr man weet utaf/ man haer sig låtit fånga.
Och såll den lyckligt sig allenast Giffa får.
Ty sedan weet man först om these stånd rätt dömma/
Når man them både haer rätt prófwat och wål sedt.

Som en otander Håst eij weet af någon tömma
Så är en Ogiffit/ som om gådt haer intet wett;
Som intet weet ännu om något annat drömma/
An sitt inbillade ogiffita Engla roo.
Arbetar/ men weet ey äth hwem han thet skal gömma.
Går elliest wältrar sig i Lustar som en soo.
At jag nu wijdare der om må intet skrifwa.
Förtretligt är thet nog at länge ensam gåå.
Hwem rätt betäncker han förlängt eij söker drifwa/
Sin tijd/ för än han sig kan ock en Måka fåå.
En Måka som är nögd ehwad sig hålst tillstörer;
Ar lustig/ tager moot hwad Lyckan them beteer/
Och honom jämt och lufft med Wärelkärlek möter/
Som hon allenast sig af honom älskas seer.
Först tycks alt falla swårt/ når man sig årnar giffita/
Hålst då man intet i thet feta sådt sin deel:
Men som GUD welat haer sielf Ahtaståndet stiffita/
Så fyller han wår brist och ther wij hafwa feel.
Han fyller all wår brist/ och thet swårt tyckes falla
Han såledz wärlar om at alt thet blifwer sött:
Allenast honom wij med trofasthet åkalla/
Ock hoppas thet wij fåå alt sådant af hans stöd.
Förthen skull Edert slutt och tancka wiff bör gillas
Bror GABRIEL och min Magister BANGE kår/
Som sedan J haa sökt J tåcke Damer stillas
Ehrt Nöije/ låten thet förbund nu slutas här.
GUD som planterat haer en Kärlek i Ehrt hierta
Moot så Dygdsinte Måör/ han öke så Ehr frögd/
At ingen utaf Ehr må tråffa sådan smårta/
Som någon med sitt wahl skull göra intet nögd.

JAC. HANZMAN.

Oh! uti hwilket Stånd/ iag mig då råkat sättia?
Når iag ock bland med liufft mitt sinne welat wättia/
Och efftertänckia grant: Om Man ell Qwin-
na är
Orsaken til den Roo/ som Ahtastånd är
når.

Som Man och Qwinna ther the ett tilsammans göra/
Så faller af sig sielf thet och; at når the föra/
Sin Lefnad såsom thet will haa ett Ahta Boo:
The ochså bägge två orsaka thår sin Roo.
Men hwem som wäller mer then Roo? thet til at fråga
Är wärdt; iag will med skåål at här stadfästa/ wäga:
En sän Magnetisk Krafft at af Naturen haar
Det liufwa Könet/ som all hog och sinn' intar.
Det Liufste Qwinnoöön/ som til sin Art så täcka/
Sig låter finna at thet oförmärckt upwäcka/
Kan sådan Frögd och Lust i hiertat/ at thet alt
Hoos en måst blifwa warmt/ som elliest wore kall.
Ty/ at iag intet må widlyffrigt alt utföra:
I första Skapelsen GUD wist han mände röra
Til mycken Frögd och Lust/ wår första Adams häg/
Med alt som Skapat war och för hans ögon låg:
Men sådan hiertans Frögd war så wäl ej til finna
Hoos honom någonsin/ som sedan mänd' uprinna/
Når Eva Skaptes bles och han see henne säck:
Knapt tror iag han då fans för henne rätt så täck.
Thet man grant märckia må. Så mänd' än Skrifften lära:
At en täck Qwinna kan/ som weet af tucht och ähra
Upfriska Mansens Siäl/ och gifwa honom tröst:
At han utaf sin sorg kan blifwa så förlöst.
Och therför lijknar wed en sådan Liufig Qwinna/
U Himmels Runda Hwalf/ then Klara Sool och trinna/
Som med sin Strålar kan upfriska Mod och Blod.
Man eliest hör hwad Frögd upwäcker Bruden god.
Hwad under at man them/ doch thenne Heder gifwer/
Som Dygden hoos them boor/ så thet och ther wed blifwer:
At största Skönhet ju upwäcker glädie måst.
Ell' är thet ej som man i Skalders Skriffter läst:
At Qwinmans Ansichte/ är gladt och sijnt och fagert:
Men Mansens ludit/ grooft/ ja skrynkior långt och magert.
Med mera som ther fins; och thet altsammans gör:
At man then förmån nu them här tilskrifwa bör.
Ej effter Ungerwån en Kysksint Jungfru löper;
Ell' något sådant Kram/ för honom nånsin köper
Som kunde skaffa gunst: Men thet man gängse sedt:
At och the Kyskte Mån/ then ähran them betedt.
Ty the måst sökia sitt/ sitt Keesbeen som the sakna/
Och Adam miste förr han af sin sömn mänd' wakna.
Then intet mist/ hwad troo then efftersökia will.
Wår Roo wij måste doch of åter bringa till.
Sitt Keesbeen med thes Roo/ at Twå för thenskull wijsa/
Sig efftersökt/ och thet til all sin mödas lijsa
Haa fädt igen I Dag; thet undra man ej kan.
Fast mången tyckt at the skull' dristat ej ther an: Man

Man kan ej ther uppå förundra; fast the mände
Sig Subbaliske tee; sij/ uti hwilket stände
Så hiertans Täckle Mödr/ och Subbar sättia fast;
Då the minst tänckia på/ är thet bestält med hast.
Så blijr thet doch ther wid/ at Qwinködn förorsaka
Then mästa Roo/ som fins hoos them som äro Mäka.
Thet swaret föll i miugg/ uppå sljkt Brudelag/
För någon tijd/ och än sitt bisfall haar i dag.
Sif GUD allenast nu at thesse Paar ock finna/
Det Roo och Glädie är/ i rjhtaständ til winna:
Ja at tu i tin Hågn och Skydd them alle taar/
Som tu nu med titt Ord/ här sammanhionat haar.

JOHAN HANSMAN.

Då Fälek skall Giffa sig/ ej finnes sinnen ljka:
Hoos them som gåå åstiad/ at sökia sig en Wån/
Ett allas hog och sim/ då intet efterijka:
Fast Dygden endast tā bord' sökias wist igen.
En skönheet eftersaar; En Rjkedom at winna
Allenast lägger sig des medelst winning om:
En til ett annat måhl des medelst til at hinna/
Besluter endast sig: men slā doch oftast bom.
Men the som märckia thet/ och thet ej wille tāla
At en sig Giffa mā: ach! huru sticker tā
Sig afwundz Gadden uth? the börja all ting måla
Med finste färgor som the nänsin hitta på.
Doch som the måhla thet/ som ingen målning tarfwar/
Så röija the hoos them som rätt see saken ann
Sin af-und/ at med lödē the ungas och med skarfwar.
Hwad GUD will hafwa fram/ hwem thet förmena kan?
Jag önskar intet mer/ än at jag kunde gifwa
Mig heel och hällen i hans Fadens Wjlda Hand:
Min deel skull ingen doch mig nänsin ifrån rifwa/
Fast huru Werlden thet will' med sin afwundz tand.
Men the som Giffa sig och intet ansee Dygden
Förnemligast uti sin Giffte - Tackar; the
För åbran fāā til lödn/ allenast skam och blygden:
En efter Gullet/ qwaar the Trället måste see.
Doch skall man tänckia ej at skönheet eller häfwor
Ell' hwad kan wara sljkt/ man platt fördöma mā.
När GUD Wälsignar of med sljke sine gäfwor
Jemt Dygden/ of skeer wist des större Nåde tā.
Allenast det här wed i acht man måste taga
At Dygden ingalund man sedan efter seer/
När man först andra fädt förmaner för sig laga:
Först Dygden bör ansees/ och sedan hwad wor mer.
Ehr Herrar Brudgummar ej Wett/ ej Dygder fehlat;
I hafwen och der wed Ehr Wett nu brukat rätt/
At I haa Dygden fram för alting ansee welat:
Och för thet öfriga GUD tackat på alt sätt.
Från Taiwan - Sali (Himla Salen) som Gud Eder welat gifwa
Sin Dygde Foster/ han then Nåd än gifwe Ehr/
At I omsjider ock än måtte kunna klifwa
Til Himla - Berget ther ej Olust qwäljer meer.

JOHAN BURSMAN.